

Datum

2023-05-26

Vår referens

Ilona Holmgren

Verksamhetscontroller

ilona.holmgren@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Socialdepartementet - Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) STK-2023-463

Sammanfattning

Malmö stad har fått möjlighet att lämna synpunkter på huvudmannaskapsutredningen från Socialdepartementet. Titeln är *Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans SOU 2023:9*. Personlig assistans regleras i Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och i socialförsäkringsbalken. Utredningens huvudförslag är att all finansiering och beslut om personlig assistans blir ett ansvar för staten genom Försäkringskassan.

Nuvarande system innebär ett delat huvudmannaskap mellan kommuner och regioner. Nu föreslås att kommunerna inte längre ska betala de första 20 timmarna per vecka av assistansersättningen. Förslagen innebär att kommunernas beslut ska överföras till staten. Kommuner ska fortsatt ansvara för att utföra personlig assistans om det finns behov av det. Det yttersta ansvaret ska regleras i LSS innebärande att kommuner ska vara garanten för att den enskilde får den insats den har rätt till.

Utredningens huvudförslag om kvalifikation, för rätten till att beviljas insatsen personlig assistans, innebär ingen förändring. Alternativförslaget är att rätten till personlig assistans beviljas först vid minst tre timmars sammanvägda grundläggande och andra personliga behov. För assistansanvändaren medför förslaget, med beslut om personlig assistans via Försäkringskassan, att de inte begränsas geografiskt till en kommun. Den dubbla administration och handläggning som sker i kommuner och staten förväntas minska. Samtliga förslag föreslås att börja gälla 1 januari 2026.

Yttrande har lämnats från funktionsstödsnämnden. Förslaget är att i huvudsak ställa sig positiv till utredningens förslag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrande till Socialdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss från Socialdepartementet - Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU

2023:9)

- Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 230529 Remiss från Socialdepartementet - Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9)
- Förslag till yttrande KSAU 230529 Remiss från Socialdepartementet - Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9)
- Funktionsstödsnämnden beslut 230522 §58
- Remissvar från funktionsstödsnämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2023-05-29

Kommunstyrelsen 2023-06-07

Beslutet skickas till

Socialdepartementet

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Funktionsstödsnämnden

Ärendet

Malmö stad har av Socialdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på *Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9)*.

Funktionsstödsnämnden har getts möjlighet att yttra sig.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 23 september att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera och lämna förslag på organisering med staten som huvudman av insatsen personlig assistans.

Personlig assistans regleras i *lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade* och assistansersättning regleras enligt *Socialförsäkringsbalk (2010:110)*.

Enligt kommittédirektiv 2021:76 ska förslaget skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för insatser med god kvalitet, av hög rättssäkerhet. Det ska finnas möjlighet för uppföljning och kontroll. Uppdraget redovisades den 1 mars 2023.

Utredningen har haft i uppdrag att

- Analysera för och nackdelarna med förändrat huvudmannaskap för personlig assistans.
- Föreslå hur statligt huvudmannaskap kan utformas och överväga alternativa lösningar till ett statligt huvudmannaskap.
- Beskriva de finansiella och organisatoriska förändringarna.
- Beräkna kostnader och finansiering för de alternativ som föreslås.
- Lämna förslag om hur genomförandet av överföring och anpassningar av kommunala beslut om personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken kan ske.

Utredningen i korthet

Utredningen lämnar förslag på ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans i staten i Försäkringskassan. Förslagen sammanfattas i korthet nedan, enligt utredningens kapitelindelning.

1. Författningsförslag

Ändringar föreslås i följande författningar, att börja gälla 1 januari 2026, till följd av förslag att

beslut om och finansiering av personlig assistans överförs till Försäkringskassan.

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Socialförsäkringsbalk (2010:110) (SFB)

Lagen (2008:342) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

2. Utredningens uppdrag och genomförande

Det redogörs för utredningens direktiv och arbetets genomförande. Utredningen har analyserat för- och nackdelarna med bibehållet delat huvudmannaskap, ett samlat statligt huvudmannaskap och ett samlat kommunalt huvudmannaskap.

Utredningen har kartlagt beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS i 20 kommuner och Malmö har ingått bland utvalda kommuner. Utredningen har haft möten med sakkunniga och experter, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg, Sveriges kommuner och landsting och deras chefsnätverk, samt hämtat statistik från Socialstyrelsen och Försäkringskassan. Funktionshinderorganisationer, assistansanvändare och organisationer har bjudits in till hearings. Informationstillfällen har även skett med Riksdagens socialutskott och Regeringskansliet.

3. Personlig assistans ett delat ansvar mellan stat och kommun

Kapitlet redogör för assistansreformen, personlig assistans och nuvarande system.

Personlig assistans

Personlig assistans infördes som en av tio insatser i LSS till följd av handikappreformen. Lagen började gälla 1 januari 1994. Enligt LSS ska den enskilde tillförsäkras insatser av god kvalitet och den enskilde ska i största möjliga mån själv bestämma utformningen av insatserna.

Verksamheterna som bedriver personlig assistans ska utveckla och systematiskt säkra kvaliteten. Stödet ska vara lätt tillgängligt, personligt utformat för den enskilde och stärka dennes förmåga till ett självständigt liv. Personlig assistans beviljas för grundläggande behov och andra personliga behov, vilket definierades 1996 i lagstiftningen.

Finansiering

År 1997 beslutades om nuvarande finansieringssystem. Den beslutande myndigheten ska göra en samlad bedömning av kvantitativa och kvalitativa aspekter. Om en person behöver personlig assistans för grundläggande och andra behov upp till 20 timmar är kommunen ansvarig. Om behoven överstiger 20 timmar är Försäkringskassan ansvarig.

Grundläggande behov beskrivs i 9 § 2 LSS. Vad som avses med grundläggande behov har prövats i domstol och ändrades i vissa delar från den 1 januari 2023.

Kommunen utgår från LSS när denne är huvudman för insatserna och Försäkringskassan utgår från socialförsäkringsbalken. Principerna för att bedöma behoven utgår från LSS och är desamma oavsett vem som beviljar det finansiella stödet. Syftet med uppdelningen var att avlasta kommuner från omfattande kostnader för personlig assistans.

Försäkringskassans ansvar

Utöver ovanstående ansvarar Försäkringskassan för att följa upp och kontrollera uppgifter att den enskilde använder assistansersättningen till personlig assistans eller köp av personlig assistans enligt regler i socialförsäkringsbalken. Myndigheten har inte ansvar att följa upp kvaliteten.

Kommuners ansvar

Kommuner har alltid ett basansvar och ska tillhandahålla personlig assistans eller att ge ekonomiskt bidrag till insatsen. Kommuner ansvarar för tillfälligt utökade assistansbehov, till exempel när den ordinarie personliga assistenten är sjuk. Kommunerna är skyldiga att på den enskildes begäran anordna assistans eller ansvara för behov som uppstår utöver vad som beräknas som assistansersättning. Kommuner har ansvar för att insatser inom LSS samordnas i individuella planer, att följa upp vilka som omfattas av LSS och vilka deras behov av stöd och service är, samt verka för att de får sina behov tillgodosedda.

Delat huvudmannaskap

Det delade huvudmannaskapet gör systemet otydligt med bland annat risker för brister i likvärdighet och rättssäkerhet. Systemet har inte fokus på vad som är bäst utifrån den enskildes behov. Det leder bland annat till onödigt merarbete och administrativa kostnader för handläggning för huvudmännen som behöver göra separata utredningar för samma person.

4. Ett statligt huvudmannaskap är att föredra framför alternativen

Kapitlet redogör för- och nackdelarna med samlat kommunalt eller statligt ansvar. En övergång till ett samlat huvudmannaskap anses ha fler fördelar än nackdelar men medför praktiska utmaningar, oavsett vem som blir huvudman. Ett statligt huvudmannaskap anses ha bättre förutsättningar att upprätthålla rättssäkerhet och likvärdighet i handläggning, kontroll, kostnader och kvalitet än om det fördelas till 290 kommuner. Vid en förändring ska omkring 5 000 beslut byta huvudman.

Förändrat huvudmannaskap

Staten föreslås få ansvar för utredning, bedömning av individers behov av personlig assistans och att fatta beslut om rätten till och omfattningen av insatsen. Staten ska finansiera utförandet av insatsen, administrera utbetalningen av ersättningen och säkerställa att förutsättningar finns för att den enskilde ska få en insats med god kvalitet. Tabell 4.2 (sidan 137 i utredningen) visar förslag till fördelning mellan huvudmännen. Förslaget medför ökat behov av samordning mellan aktörer. En huvudman anses göra systemet mer begripligt för den enskilde. Ett statligt huvudmannaskap begränsar inte beslut geografiskt. Det anses minska risker med att enskilda känner sig låsta till den kommun som beviljat personlig assistans om denne vill flytta till annan kommun, där annan bedömning av behovet kan ske.

Bland nackdelar med statligt huvudmannaskap bedöms risken med att tre huvudmän har ansvar för en eller fler insatser inom LSS (Stat, kommun och region). Utredningen konstaterar att omkring 40 procent av de som beviljats assistansersättning även har insatser från kommunen via LSS eller socialtjänstlagen. Ett statligt huvudmannaskap kommer att leda till behov av ökad samordning mellan huvudmän lokalt. Syftet med förslagen är att se till att systemet hänger ihop när tre huvudmän får renodlade ansvar. Förslagen är:

Kap. 4.5 Staten får ett samlat huvudmannaskap för beslut och finansiering av insatsen personlig assistans. Bestämmelser i LSS som reglerar kommunernas uppgift som huvudman för insatsen upphävs. Statens ansvar ska fortsättningsvis utgöras av assistansersättning inom ramen för reglerna i socialförsäkringsbalken.

Kap. 4.5.3 Staten ska ansvara för beslut om assistansersättning vid tillfälligt utökade behov av personlig assistans.

Kap. 4.5.4 Vid övergång till statligt huvudmannaskap ska arbetsgivarna för de personliga assistenterna (assistanssamordnarna) ansvara för sjuklönekostnader för sina personliga assistenter. Regeringen eller den myndighet som utses ska utforma regelverk för ersättningen för sjuklönekostnader.

Kap. 4.5.5 Kommuner ska svara för utförandet av personlig assistans om den enskilde begär

det. Idag har kommunen yttersta ansvaret enligt kommunens basansvar. Utredningen föreslår att detta ansvar ska införas i LSS. Skälet är att det alltid ska finnas en garant för att den enskilde kan få den assistans den har rätt till.

Kap. 4.5.6 Försäkringskassan ska höra och inhämta information från den enskildes hemkommun i samband med att en individ ansöker om eller beviljas assistansersättning. Undantag får endast göras för tillfälligt utökat behov eller för kostnader för personlig assistents sjukdom. Försäkringskassan ska alltid meddela den enskildes hemkommun om att en individ har ansökt om assistansersättning. Kommuner ska fortlöpande följa upp personer som är bosatta i kommunen. Kommuner ska alltid följa upp om de som är beviljade assistansersättning har behov av kompletterande insatser enligt LSS eller socialtjänstlagen.

Kap. 4.5.8 Inspektionen för socialförsäkringen ska få i uppdrag att följa upp och utvärdera effekterna av ett samlat statligt huvudmannaskap för personlig assistans. I uppföljningen ska bedömning göras om ansvaret ska förändras ytterligare för att uppnå reformens syfte.

5. En kvalifikation för personlig assistans

Utredningen menar att det behövs en tydligt uttryckt lag om kvalifikation för rätten till personlig assistans, beslutad av den politiska nivån. Detta anses skapa bättre förutsättningar för långsiktighet och stabilitet än att det ska preciseras genom tolkning och rättspraxis. Utredningen redogör för tre alternativa tillvägagångssätt och konstaterar att huvudförslaget, som saknar tidsgräns såsom idag, är mest förenligt med kraven i FN:s funktionsrättskonvention.

Utredningen lämnar ett alternativ för att bredda regeringens beslutsunderlag. Förslagen är:

Kap. 5.3.1 Huvudförslaget är att nuvarande kvalifikation för rätt till personlig assistans utan preciserad undre gräns, behålls vid en övergång till ett statligt huvudmannaskap. Förslaget innebär att Försäkringskassan kan fortsätta bevilja personlig assistans utan någon undre tidsgräns.

Kap. 5.3.2 Alternativförslaget är att det för rätten till assistansersättning ska krävas att den enskilde behöver personlig assistans mer än tre timmar per vecka för grundläggande behov samtidigt som hela stödbehovet ska uppgå till mer än 20 timmar i genomsnitt per vecka.

6. Kommunerna ska inte längre medfinansiera assistansersättningen

Utredningen beskriver den kommunala medfinansieringen och vad som talar för och emot delat finansieringsansvar för assistansersättningen, där staten blir ensam huvudman. Bedömningen är att den som blir ansvarig också ska överta finansieringsansvaret samt att kommunerna inte bör finansiera en rätt som de inte kan påverka genom eget agerande. (I kap. 4.5.8 föreslås även att regeringen ska följa upp vilka effekter avskaffad medfinansiering får.) Kapitlet redogör även utvecklingen av kommunernas kostnader över tid. Förslaget är:

Kap. 6.6 Kommunerna ska inte längre vara skyldiga att medfinansiera de första 20 timmarna per vecka, av den personliga assistans som staten beslutar om.

7. Förbättrade möjligheter att säkra god kvalitet i personlig assistans

Stycket redogör för hur insyn, uppföljning och kontroll kan förbättras. Kommunen bedöms vara den offentliga aktör som är närmast den enskilde i stödet i den dagliga livsföringen. Förslagen är:

Kap. 7.5.2 Definitionen av vad som avses med god kvalitet för personlig assistans förtydligas i LSS genom nytt stycke i 6 § LSS. I den nya regeln föreskrivs att, för att den personliga assistansen ska vara av god kvalitet ska den enskilde bestämma vad insatsen ska användas till, vem som ska ge den, när den ska ges och var och hur den ska utföras.

Socialstyrelsen ges i uppdrag att främja att personlig assistans utförs med god kvalitet och att uppföljningen av kvalitet fungerar.

Kap. 7.5.3 Försäkringskassan, i samråd med Socialstyrelsen får i uppgift att vart tredje år göra en

undersökning, till ett representativt urval av de personer som får assistansersättning. Undersökningen ska ha fokus på resultatet och de kvalitativa aspekterna av den personliga assistansen. Undersökningen ska även visa om assistansanvändarna får sina behov tillgodosedda och den assistans de har rätt till.

Kap. 7.5.4 Ansvarig kommun ska enligt en ny regel i 15 § 8 LSS anmäla till IVO och Försäkringskassan om den får indikationer på att en assistansanvändares personliga assistans utförs med bristande kvalitet.

8. Överföring av ansvar och beslut från kommunerna till staten

Sista förslagskapitlet redogör för överföringen av beslut från kommuner till staten. Utredningen för fram att det krävs tillräcklig tid för överföringen. Det krävs för att enskilda inte ska stå utan ersättning och för att undvika att handläggningen av assistansersättningen hamnar i ansträngt läge med väntetider som följd. Förslagen utgår från att lagändringar sker under år 2024.

Förslagen är:

Kap. 8.2.1 En ändrad lagstiftning med ett samlat statligt huvudmannaskap, en överföring av kommunala beslut och en ny kvalifikation för rätten till personlig assistansersättning ska börja gälla 1 januari 2026.

Kap. 8.2.3 En överföring av lagakraftvunna beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS från kommunerna till Försäkringskassan ska ske löpande med start den 1 januari 2026. Föreskrifter ska visa på vilket sätt besluten ska föras över till staten.

Kap. 8.2.5 Överföring av ett kommunalt beslut ska inledas genom en anmälan från en kommun till Försäkringskassan. En kommun ska anmäla sina beslut om beviljade personlig assistans enligt 9 § 2 LSS som är gällande den 1 januari 2026 eller som beslutats därefter och sedan vunnit laga kraft. Följande ska inte anmälas för överföring till Försäkringskassan.

- Beslut som avser personer som bor i gruppbostad.
- Meddelade positiva förhandsbesked som inte har verkställts.
- Beslut som avser personer som får assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken.
- Beslut om tillfällig utökning.

Kap. 8.3.1 Med anledning av en anmälan från kommunen ska Försäkringskassan fatta beslut om att bevilja den enskilde rätt till assistansersättning för ett visst antal timmar för en viss tidsperiod enligt 51 kap. 9 § socialförsäkringsbalken, om det inte finns skäl emot det. Bedömningen är att den slutliga bedömningen ska göras av Försäkringskassan.

Kap. 8.3.2 Försäkringskassans beslut i samband med överföring ska i så stor utsträckning som möjligt motsvara det antal assistanstimmar som framgår av kommunens beslut.

Försäkringskassan ska inte pröva om den enskilde har rätt till förmånen, i de aktuella ärendena.

Kap. 8.3.3 Försäkringskassan ska i vissa fall vid en överföring även fatta beslut enligt 106 kap. 25 § socialförsäkringsbalken.

Kap. 8.3.5 Försäkringskassans beslut om rätt till assistansersättning i de överförda ärendena ska gälla tills vidare.

Kap. 8.3.6 Ansvaret för ärende övergår till Försäkringskassan från och med den förste i månaden efter den månad då Försäkringskassan fattar sitt beslut om rätt till assistansersättning. Om skäl finns får Försäkringskassan besluta att ansvaret för ärendet ska gå över vid annan tidpunkt.

Kap. 8.3.8 Försäkringskassans beslut i samband med överföring får fattas utan att ansökan enligt 110 kap. 4 § socialförsäkringsbalken har gjorts.

Förslaget innebär att det inte ställs krav på skriftlig ansökan i samband med överföringen.

Kap. 8.3.9 Försäkringskassans beslut i samband med en överföring av ett kommunalt beslut får fattas utan hinder av att den enskilde har uppnått åldersgränsen för när assistansersättning kan lämnas enligt 51 kap. 8 § socialförsäkringsbalken.

Kap. 8.4.1 Tillämpningen av 51 kap. 12 § socialförsäkringsbalken ska begränsas i tid i de ärenden som förts över från en kommun till Försäkringskassan. Försäkringskassan får beakta sådana väsentligt ändrade förhållanden som har inträffat efter det senaste beslutet om rätten till personlig assistans enligt 9 § 2 LSS. Men Försäkringskassan får inte beakta sådana väsentligt ändrade förhållanden som inträffat tidigare än två år före den tidpunkt då myndighetens beslut om rätt till assistansersättning började gälla.

Kap. 8.4.2 I ärende om assistansersättning som har förts över från en kommun från rätten till assistansersättning omprövas om

- beslutet om rätt till insats enligt 9 § 2 LSS är felaktigt på grund av att den försäkrade eller den som ska lämna uppgifter för den försäkrades räkning har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter,
- den oriktiga eller vilseledande uppgiften har lämnats medvetet eller av grov vårdslöshet,
- den oriktiga eller vilseledande uppgiften avser ett förhållande som är av betydelse för rätten till eller storleken på insatsen.

Rätten till assistansersättning i ett överfört ärende får även omprövas om det finns synnerliga skäl för det. En ändring av rätten till assistansersättning får gälla tidigast från och med den dag som Försäkringskassans beslut börjar gälla.

Kap. 8.5 Anmälningsskyldigheten enligt 110 kap. 46 § socialförsäkringsbalken i ärenden som har förts över från kommun till Försäkringskassan ska inte gälla för sådana ändrade förhållanden som enbart avser tiden före den dag då Försäkringskassans beslut börjar gälla. Detta gäller enskildas anmälningsskyldighet.

Kap. 8.6.1 En kommun är skyldig att slutföra en utredning och fatta beslut i ansökningar om insats enligt 9 § 2 LSS som var pågående den 1 januari 2026. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla för kommunens prövning i sådana ärenden.

Kap. 8.6.2 Kommunens beslut om rätt till insats enligt 9 § 2 LSS ska upphöra när Försäkringskassans beslut börjar gälla.

Kap. 8.6.3 När Försäkringskassan har fattat beslut behåller kommunen ansvaret för sitt beslut enligt 9 § 2 LSS till den tidpunkt då Försäkringskassans beslut om assistansersättning börjar gälla. Kommunerna behåller även ansvar för sådana beslut enligt 9 § 2 LSS som inte ska föras över till staten.

Kap. 8.6.4 Äldre bestämmelser gäller fortfarande för beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS som inte har förts över till Försäkringskassan. Bestämmelsen i 6 § fjärde stycket LSS ska tillämpas för personlig assistans som kommunen utför efter ikraftträdandet.

Kap. 8.6.5 Från 1 januari 2026 tar Försäkringskassan ensamt ansvar för ansökningar om tillfällig utökning i ärenden om assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken.

Kommuner har fortsatt kvar ansvaret för beslut om tillfällig utökning i ärenden om personlig assistans enligt LSS som ännu inte förts över eller inte ska föras över till Försäkringskassan. Detta gäller även om ansökan till kommunen om tillfällig utökning avser tid efter att beslutet om insats enligt 9 § 2 har förts över till Försäkringskassan.

Kommunens ansvar gäller också om ansökan om tillfällig utökning görs efter att ärendet har förts över till Försäkringskassan, men avser tid före överföringen.

Kap. 8.6.6 Kommunerna kan i efterhand kompenseras för kostnader för personlig assistans som har utförts i överförda ärenden under tid från det att lagstiftningen om ett ändrat huvudmannaskap träder i kraft till dess att Försäkringskassans beslut om assistansersättning börjar gälla, dock längst till och med den 31 december 2026. Ersättningen ska ske i form av ett riktat statsbidrag och ska ges med schablonbeloppet för assistansersättningen. Ersättningen får avse de kostnader som en kommun har haft för assistanstimmar som har utförts inom ramen för beviljade timmar under tidsperioden. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ett sådant statsbidrag.

Kap. 8.7 Kapitlet behandlar förslag om Försäkringskassans handläggning efter ikraftträdandet.

Kap. 8.9.2 En kommun ska vara skyldig att i samband med överföringen av ett ärende om personlig assistans lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för att Försäkringskassan ska kunna fullgöra sitt uppdrag inom ramen för assistentersättningen. Skyldigheten upphör att gälla när Försäkringskassan har fattat beslut om rätt till assistansersättning enligt övergångsbestämmelserna. (Socialtjänstsektorsstyrelsen ska inte föras över)

9. Förslagets kostnader och konsekvenser

Utredningen redogör för den ekonomiska regleringen mellan stat och kommun. Förslag som leder till ökade kostnader ska redovisas av utredningen. Kapitlet redovisar konsekvenserna i form av kostnader. Bland annat föreslås omkring 10 miljarder kronor (10 000 miljoner kronor) överföras från kommunerna till staten vid ett förändrat huvudmannaskap. Kommunernas uppgifter för basansvar, handläggning och administration bedöms kvarstå även efter en övergång till statligt huvudmannaskap. Utredningen gör bedömningen att omkring 10 procent av de ekonomiska medlen ska bli kvar i kommunerna.

Utredningen anser att förslagen bidrar till att stärka enskildas rätt och möjligheter att leva självständigt. Inga särskilda konsekvenser väntas för barn och unga. Utredningen anser inte att förslaget påverkar den kommunala självstyrelsen.

Kap. 9.4 Utjämningsystemet för kommunernas LSS-verksamhet ska justeras när ett statligt huvudmannaskap införs. En nettokostnad per assistansanvändare ska finnas kvar vid beräkningen av grundläggande standardkostnad. Personalkostnadsindex ska ändras i enlighet med de ändrade ekonomiska förutsättningarna.

10 Författningskommentarer

Kapitlet förklarar närmare lagförslagen.

Särskilt yttrande och bilagor

I utredningen har även bilagts särskilt yttrande av Ola Linder, Funktionsrätt Sverige samt bilagor med kommittédirektiv, enkätresultat och underlag för beräkning av kostnader och konsekvenser.

Remissinstanser

Funktionsstödsnämndens yttrande

Funktionsstödsnämnden ställer sig i huvudsak positiva till ett statligt huvudmannaskap, utifrån ett brukarperspektiv och baserat på att det kommer att innebära minskad administration och dubbelarbete. Nämnden anser att bedömningarna av rätten till assistans kommer att bli mer likvärdiga och förutsägbara, jämfört med olika bedömningar som görs ute i kommunerna. Nämnden ser bättre förutsättningar för kontroll och att Försäkringskassan är mer lämpad för uppgiften än kommunerna. Assistansberättigade kommer också att kunna flytta fritt i Sverige utan att som nu behöva begära ett förhandsbesked innan flytten. Nämnden uttrycker dock utmaningar i genomförandet. De anser att det finns viss problematik när det gäller gränsdragningar mellan stat och kommun. De uttrycker även viss problematik avseende de ekonomiska konsekvenserna.

Stadskontorets bedömning och förslag

Stadskontoret gör samma bedömning som funktionsstödsnämnden, att samlat statligt ansvar för den personliga assistansen och enligt samma kvalifikation som idag, väntas ge i huvudsak positiva konsekvenser för berörda assistansberättigade. Funktionsstödsnämnden har i yttrande

beskrivit ytterligare konsekvenser vilka föreslås utgöra underlag till svar till Socialdepartementet.

Förslaget är att ställa sig i huvudsak positiv till förslagen i utredningen och lämna yttrande till Socialdepartementet baserat på funktionsstödsnämndens synpunkter.

Ansvariga

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör